

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 18P/72/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4222202863
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Kališová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2022:4222202863.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti o maloleté deti R.: E., nar. XX.X.XXXX a L., nar. XX.X.XXXX, t. č. v Centre pre deti a rodiny Kolárovo, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: matka - neb. O. D., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom J., zomr. XX.X.XXXX, a otec neuvedený, za účasti E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, J., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým ukladá Centru pre deti a rodiny Kolárovo povinnosť zabezpečiť odbornú pomoc maloletým deťom R.: E., nar. XX.X.XXXX a L., nar. XX.X.XXXX, pobytovou formou, t. j. absolvovanie diagnostického pobytu v Diagnostickom centre, Slovinská 1, Bratislava, po dobu troch mesiacov od nástupu maloletých detí na diagnostický pobyt.

II. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti Centru pre deti a rodiny Kolárovo znášať náklady spojené s diagnostickým pobytom z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (ďalej len „Úrad“) dňa 8.8.2022 doručil na Okresný súd Komárno návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) a § 330 ods. 1 CSP, ktorým žiadal, aby súd uložil Centru pre deti a rodiny Kolárovo povinnosť zabezpečiť odbornú pomoc maloletým deťom pobytovou formou, t.j. absolvovanie diagnostického pobytu, v Diagnostickom centre, Slovinská 1, Bratislava, a to vrátane znášania nákladov spojených s diagnostickým pobytom maloletých detí. Úrad súdu navrhol, aby určil, že neodkladné opatrenie bude trvať po dobu 3 mesiacov od začiatku diagnostického pobytu maloletých detí. Úrad svoj návrh odôvodnil najmä tým, že maloleté deti boli uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. 9PPOm/3/2021 zo dňa 10.8.2021 umiestnené do Centra pre deti a rodiny Kolárovo (ďalej len „CDR“). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.8.2021. Úrad uviedol, že CDR vo svojej správe uvádza, že správanie maloletých sa zhoršuje, sú konfliktní a sú nevládnuteľní. Problémové správanie maloletých negatívne ovplyvňuje aj správanie ostatných detí v CDR. Úrad poukázal na skutočnosť, že u maloletého Bartolomeja sa vyskytujú výrazné výchovné problémy v rámci zariadenia aj v škole. Bol vylúčený zo školského klubu. V rámci zariadenia mu bolo uložené výchovné opatrenie. Nerešpektuje authority, jeho správanie je vulgárne. Problémy s maloletým pretrvávajú, dokonca sa stupňujú. Jeho správanie bolo riešené v CDR v spolupráci so psychológom, s odborným tímom, maloletý bol odbornom vyšetrení u pedopsychiatra, má nasadenú medikamentóznou liečbu. Jeho správanie sa veľmi rýchlo zhoršuje aj v skupine, výkyvy v správaní sú na dennom poriadku. Odmieta rešpektovať vychovávateľov, odmieta brať lieky, bije sa s rovesníkmi, vyvoláva konflikty. Je veľmi vzdorovitý, v hneve fyzicky napadol vychovávateľku, viackrát ju kopol. V návale hnevu ničí zariadenie, narúša nočný klud, nechce chodiť do školy. Vyjadruje sa veľmi vulgárne. Podľa tvrdení Úradu po nasadení medikamentózneho liečby nenastala žiadna zmena v jeho správaní, nepomáhajú ani pohovory. Maloletý je citovo labilný, absentuje u neho sebareflexia a sebakontrola. V jeho prejavoch je verbálna aj fyzická agresivita. Úrad ďalej uviedol, že podľa správy psychiatra maloletého - MUDr. Ildikó Perhács - sa poruchy správania maloletého postupne zvyrazňujú, aj v

prostredí CDR, aj v prostredí školy, púta na seba pozornosť nevhodným správaním, nerešpektuje príkazy pedagógov, spolužiakom ubližuje. Jeho psychický stav je bez výraznejších zmien, máva stavy, keď je jeho správanie nezvládnuteľné a ohrozuje bezpečnosť ostatných detí v CDR, v afekte hádže kamene, uteká, vulgárne nadáva na vychovávateľov, je schopný vychovávateľov aj udrieť. Maloletý v rozhovoroch prejavuje svoju túžbu po domove, pocity straty - trúchlenie za matkou, bez ohľadu na svoje správanie, bez motivácie k zmene správania. U maloletého je diagnostikovaná mierna duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby, s adaptačnými poruchami. Vzhľadom na zvyrazňujúce sa poruchy správania psychologička odporučila maloletého umiestniť do režimového zariadenia. Úrad ďalej poukázal na maloletú Juditu, ktorá mala po príchode do CDR pomerne dobré správanie, väčšie výkyvy v správaní nemala. V skupine pomáhala, veľmi rada bola v prítomnosti dospelých, nevhodné správanie svojho brata neustále usmerňovala, dohovárala mu, aby sa správal slušne a poslúchal. Úrad tvrdil, že jej správanie sa postupne začalo meniť a začalo sa podobať na správanie jej brata Bartolomeja. B. odvrávať, hádže sa o zem, odmieta všetku činnosť, ktorú by mala vykonávať, ráno nechce ísť do školy, kričí, vrieska, vulgárne nadáva vychovávateľom. Vyhráza sa, že vyskočí z okna izby. Je agresívna. Nie je schopná prispôbiť sa pravidlám. Maloletá bola vyšetrená u pedopsychiatra, bola jej nasadená medikamentózna liečba, avšak jej správanie je naďalej problematické, nie je badateľná žiadna zmena k lepšiemu. Úrad uviedol, že podľa správy psychiatra maloletej - MUDr. Ildikó Perhács - sú u maloletej redukované poruchy správania, po užití medikamentov je správanie menej problémové, pretrvávajú však problémy s rešpektovaním autorít. Maloletá je impulzívna, pretrvávajú konflikty s biologickým bratom, v afektovaných stavoch má maloletá suicidálne a homicidálne vyhrážky. Úrad uviedol, že pedopsychiatricka diagnostikovala maloletej miernu duševnú zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby a poruchu emotivity v detskom veku. Psychiater záverom odporučil pre nárast výchovných problémov, neochotu spolupracovať a narúšanie vzťahov a pravidiel v CDR umiestnenie maloletej do uzavretého typu zariadenia - diagnostického centra resp. reedukačného centra. Úrad bol toho názoru, že doteraz poskytnuté opatrenia CDR nevedú k náprave a javia sa ako nedostatočné z pohľadu potrieb maloletých detí. Úrad mal za to, že správanie maloletých detí sa nateraz javí ako vysoko rizikové nielen pre ne samé, ale aj pre ostatných klientov centra, v ktorom realizuje pobyt maloletých detí. Podľa jeho názoru je v najlepšom záujme maloletých detí, ale aj ostatných detí v ich okolí, aby im bola poskytnutá adekvátna odborná pomoc, ktorá zodpovedá ich potrebám. Úrad poznamenal, že samo navrhované diagnostické centrum určilo, že je potrebná diagnostika maloletých detí pobytovou formou, a to na základe žiadosti úradu. Úrad uviedol, že diagnostické centrum dňa 08.08.2022 v telefonickom rozhovore potvrdilo prijatie maloletých. Podľa názoru Úradu diagnostika maloletých detí ambulantnou formou nie je možná a ani účelná. Aktuálne CDR podľa jeho programu takúto odbornú metódu (diagnostiku) nezabezpečuje a nie je schopné ho zabezpečiť ambulantnou formou ani u inej právnickej či fyzickej osoby. Úrad poznamenal, že návrat maloletých do biologickej rodiny je nateraz nepravdepodobný, pretože stará matka maloletých nemá vytvorené dostatočné podmienky na zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloleté deti a neexistuje v rodine žiadna iná fyzická osoba, ktorá by mala o maloleté deti záujem a zároveň by aj mala vytvorené vhodné podmienky. Úrad bol toho názoru, že je v záujme ďalšieho zdravého psychického, fyzického ako aj sociálneho vývinu maloletých a za účelom poskytovania cielenej a adekvátnej pomoci maloletým realizácia najskôr odbornej metódy - odbornej diagnostiky maloletých v na to určenom špeciálno-výchovnom zariadení, ktorým je diagnostické centrum, a to na obdobie troch mesiacov. Za účelom kvalitnej diagnostiky maloletých detí je potrebná pobytová forma odbornej diagnostiky. Úrad mal za to, že všetky finančné a iné povinnosti, ktoré môžu vyplynúť v súvislosti s diagnostickým pobytom maloletých detí v diagnostickom centre je povinné znášať CDR Kolárovo, ako zariadenie, v ktorom sa realizuje neodkladné opatrenie nad maloletými deťmi. Na základe uvedených, keďže maloleté deti majú narušený psychosociálny vývin a pre správne a účelné nastavenie ďalšej odbornej pomoci maloletým je nutná ich odborná diagnostika v navrhovanom diagnostickom centre pobytovou formou v trvaní troch mesiacov, Úrad navrhol rozhodnúť tak, ako je to uvedené v petite návrhu.

2. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“), neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa článku 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

Podľa § 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady; centrum nemôže na tento účel premiestniť dieťa do iného centra alebo iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

Podľa § 120 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon), špeciálnymi výchovnými zariadeniami sú:

- a) diagnostické centrum,
- b) reedukačné centrum,
- c) liečebno-výchovné sanatórium.

Podľa § 121 ods. 1 školského zákona, diagnostické centrum poskytuje diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom na základe

- a) žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa,
- b) neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,
- c) rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia.

Podľa § 121 ods. 3 školského zákona, pobyt dieťaťa v diagnostickom centre trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov.

Podľa § 126 ods. 3 písm. b), školského zákona, sa úhrada nákladov za pobyt dieťaťa, ktoré bolo prijaté do špeciálneho výchovného zariadenia na základe neodkladného opatrenia súdu alebo rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia neurčuje.

3. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme.

4. Súd zo súdneho spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 9PPPOm/3/2021 zistil, že uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 9PPPOm/3/2021-11 zo dňa 10.8.2021 maloleté deti boli dočasne zverené do starostlivosti právnickej osoby - Centrum pre deti a rodiny Kolárovo. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.8.2021. Súd zo súdneho spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/124/2021 zistil, že na Okresnom súde Komárno prebieha konanie o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na uloženie výchovného opatrenia nad maloletými deťmi - pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Kolárovo najdlhšie na šesť mesiacov na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. Predmetné konanie bolo uznesením č. k. 12P/124/2021-26 zo dňa 15.12.2021 prerušené. Súd zo súdneho spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 11P/159/2021 ďalej zistil, že súd v priebehu konania uznesením č. k. 11P/159/2021 - 15 zo dňa 8.12.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil starej matke maloletých detí Judite R., nar. XX.XX.XXXX povinnosť zastupovať maloleté

deti pri neodkladných úkonoch týkajúcich sa maloletých detí až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Následne súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 11P/159/2021 zo dňa 10.8.2022 tak, že maloletým deťom ustanovil za poručníčku bez osobnej starostlivosti E. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach, počnúc od právoplatnosti rozhodnutia. Predmetný rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

5. V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno je z časti dôvodný. Maloleté deti sa v súčasnosti nachádzajú v Centre pre deti a rodiny Kolárovo, kde im vzhľadom na ich pretrvávajúce poruchy správania nevedia zabezpečiť adekvátnu starostlivosť. Súd mal preukázané, že maloletí trpia dlho pretrvávajúcim neprimeraným správaním, pričom sú rezistentní voči výchovným opatreniam CDR. Z podaného návrhu a k nemu priložených správ vyplýva, že maloleté deti sú agresívne, ich správanie je nezvládnuteľné a ohrozuje bezpečnosť ostatných detí. Takéto správanie nie je v ich záujme a mravná výchova maloletých detí je nimi priamo ohrozená. Diagnostika maloletých detí ambulantnou formou nie je možná, nakoľko Centrum pre deti a rodiny Kolárovo takúto odbornú diagnostiku nezabezpečuje a nie je schopné ho zabezpečiť ambulantnou formou ani u inej právnickej či fyzickej osoby. Aj z tohto dôvodu odporučil psychiater umiestnenie maloletých detí do uzavretého typu zariadenia. Súd sa stotožnil s potrebou diagnostiky maloletých detí za účelom určenia spôsobu nápravy ich správania. Súd bol toho názoru, že je v záujme maloletých, aby v čo najkratšom čase upustili od excesívneho správania sa, k čomu by pobyt v diagnostickom centre mal napomôcť. S poukazom na najlepší záujem maloletých detí a na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoP/17/2021 zo dňa 24.06.2021, ako aj na skutočnosť, že konanie o uložení výchovného opatrenia nad maloletými deťmi vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 12P/124/2021 je prerušené, súd rozhodol tak, ako to je uvedené v prvej výrokovej vete tohto uznesenia.

6. Súd sa nestotožnil s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno v časti uloženia povinnosti Centru pre deti a rodiny Kolárovo znášať náklady spojené s diagnostickým pobytom maloletých detí. Súd v tejto súvislosti poukazuje na zákonné ustanovenie § 126 ods. 3 písm. b) školského zákona, v zmysel ktorého sa úhrada nákladov za pobyt dieťaťa, ktoré bolo prijaté do špeciálneho výchovného zariadenia na základe neodkladného opatrenia súdu alebo rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia neurčuje. Preto súd návrh Úradu v tejto časti zamietol.

7. Súd poznamenáva, že uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 9PPOm/3/2021-11 zo dňa 10.8.2021, ktorým boli maloleté deti umiestnené do Centra pre deti a rodiny Kolárovo ostáva naďalej v platnosti. Maloletí sa po uplynutí troch mesiacov od nástupu na diagnostický pobyt vrátia opäť do Centra pre deti a rodiny Kolárovo.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.